

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
3/19	Åfjord - Det faste planutvalget	09.01.2019

Saksbehandler: Sverre Fjellheim

**1630 UTVIDELSE AV LOKALITET PÅ SEISKJÆRA (10398) - REFSNES LAKS AS -
ÅFJORD KOMMUNES UTTALELSE**

Vedlegg

- 1 1630 Utvidelse av lokalitet på Seiskjæra i Skjøråfjorden - Refsnes Laks AS
(sak i planutvalget 20.02.17)
- 2 Seiskjeret, Vedleggssett Søknad 1015-2-2

Sakens bakgrunn og innhold:

Refsnes Laks har søkt om utvidelse av sin lokalitet Seiskjæra i Skjøråfjorden. Utvidelsen gjelder ikke for mere laks, men for bedre å håndtere avlusing. Søknaden har vært annonsert i Fosna-Folket og Adressa, og har ligget ut på kommunens hjemmeside. Frist for å gi uttalelse var satt til 2. desember.

Trøndelag fylkeskommune har også sendt søknaden over til Kystverket. De har behandlet den etter Havne- og farvannsloven. Deres vurderinger og vedtak:

I vurderinga om ein skal gje løyve til omsøkt plassering må ein vege dei ulike omsyna i saka mot kvarandre. Kva for nokre omsyn ein skal legge vekt på og kor stor vekt dei skal få må ein vurdere mellom anna i lys av føremålet med den aktuelle føreseigna. Tilsvarande gjeld for eventuelle vilkår til løyvet. Omsynet til søkjar taler for å gje løyve og vil verte tillagt vekt. For søkjar er det av interesse å sikre ei formålstenleg drift ved anlegget. Andre omsyn som det særskilt vert lagt vekt på er omsyna til den generelle ferdsle og ferdsla i samband med fiske.

Etter Kystverket si meining vil den omsøkte arealendringa ikkje få vesentlege konsekvensar for ferdsla. Ein føreset at kablar og fortøyingar ikkje er til hinder for ferdsla og at bruken ikkje krenkjer naboeigedom og tilflottsrett eller tilsvarande rettar for andre rettshavarar.

"Vurdering etter §§ 8-12 i Naturmangfaldlova.

Med bakgrunn i den kunnskap Kystverket har om naturverdiane på lokaliteten og tilgrensande område, kan vi ikkje sjå at arealendringa av eksisterande oppdrettsanlegg med fortøyingar vil få særskild innverknad på marin og terrestrisk natur og artar av særskild verdfull, truga og sårbar karakter.

Vedtak

Med heimel i Lov om havner og farvann § 27 første ledd, jf. forskrift av 3. desember 2009 nr. 1449 om tiltak som alltid krev løyve frå Kystverket § 1, får Refsnes Laks AS løyve til arealendring av akvakulturanlegg for laksefisk på lokalitet Seiskjæra i Åfjord kommune, Trøndelag fylke, som omsøkt og i samsvar med vedlagt stempla kart.

Fosen Naturvernforening uttaler:

Det er svært dårlig strømforhold på lokaliteten Seiskjæra med andel 0- målinger i perioder nesten opp i 90%. Ideelt sett bør dette være under 10%. Dette har betydning for miljøet eksternt og for fiskevelferden internt. De dyrevelferdsmessige aspekter er betenkelige når det er så lav vannutskifting. Utslipet her tilsvarer kloakkutslippet fra en by på rundt 50 000 innbyggere. Flere B- og C-undersøkelser viser nedadgående trend med opphopning av organisk materiale.

Det er tidligere gitt tillatelse til å endre posisjonen for anlegget noe som har ført til at avfallsstoffene og miljøgifter lettere sprer seg i fjordsystemet. Dette er ugunstig for konkurrerende virksomheter og de som ønsker å bruke området i friluftssammenheng. Med to nye bur utover i fjorden vil dette bli ytterligere forverret. Det vil i tillegg bli en større forbudssone for ferdsel og fiske. Det er et stort område for fiske med passiv redskap her. Utvidelsen kan i tillegg få uheldige konsekvenser for det store gytefeltet for torsk i hele Skjøråfjorden.

Hovedstrømmen er sørover innover i fjorden. I dette tilfellet ligger to lakseførende vassdrag 2 - 3 km fra oppdrettsanlegget, Sunnskjørelva og Håvikelva. Sjøørret og villaks vil komme ytterligere under press både med hensyn til rømning/genforurensning og spredning av sykdommer og miljøfremmede stoff. I tillegg kommer Nordskjørelva i Roan som har en hensynskrevende bestand av laks. Fylkesmannen har tidligere frarådd at det blir gitt konsesjon pga manglende kunnskap om risiko for irreversibel skade på villaks og sjøørretbestanden.

På bakgrunn av dette anbefales at en heller frigjør plass for avlusing, og skaffer rom for to nye avlusingsbur, ved å redusere konsesjonsvolumet. Dette ville være den beste løsningen for fiskevelferden i anlegget, fritidsfisket, villaks og sjøørret, gytefeltet for torsk og naturmiljøet generelt.

Vurdering:

Refsnes laks fikk i juli 2017 midlertidig tillatelse til å utvide biomassen på dette anlegget for 3120 tonn fram til 30.12.2020. lokaliteten er permanent godkjent for 2340 tonn. Tillatelsen innebar ingen arealutvidelse.

Vedtaket ble påklaget av Fosen Naturvernforening. Fiskeridirektoratets klagebehandling førte til en delvis omgjøring av fylkeskommunens vedtak. Fiskeridirektoratets vedtak av 4.10.18 lyder:

«I Fiskeridirektoratets klagebehandling har det fremkommet nye opplysninger om en bestand av rødlistearten elvemusling i Sunnskjørelva. På grunnlag av de nye opplysningene vedtar Fiskeridirektoratet å omgjøre delvis Sør-Trøndelag fylkeskommunes (nå Trøndelag fylkeskommune) vedtak av 17. juli 2017, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Fiskeridirektoratet gir midlertidig tillatelse til utvidelse av biomasse på lokalitet 10398 Seiskjæra i Åfjord kommune på vilkår angitt i Sør-Trøndelag fylkeskommunes vedtak av 17. juli 2017, og med tilføyelse av følgende vilkår:

- Refsnes Laks skal innen 1. desember 2018 utarbeide et overvåkingsprogram (heretter kalt «overvåkingsprogrammet») for bestander av villaks, sjøørret og elvemusling innenfor området Skjøråfjorden, Sunnskjørelva, Håvikelva, og Nordskjørelva. Overvåkingsprogrammet skal godkjennes av Fiskeridirektoratet region Midt.
- Overvåkingsprogrammet skal iverksettes fra 1. januar 2019.
- Refsnes Laks skal orientere Fiskeridirektoratet region Midt og Fylkesmannen i Trøndelag om overvåkingsprogrammet og gi dem informasjon fra programmet på forespørsel. Overvåkingsprogrammet skal innen 1. april 2021 resultere i en sluttrapport som skal godkjennes av Fiskeridirektoratet region Midt.
- Refsnes Laks bekoster overvåkingsprogrammet.
- Refsnes Laks er ansvarlig for at overvåkingsprogrammet gjennomføres.
- Overvåkingsprogrammet skal utføres av person eller organ med anerkjent kompetanse på området.
- Overvåkingsprogrammet skal gjennomføres uavhengig av faktisk biomasse på lokaliteten.
- Fiskeridirektoratets regionkontor kan treffe vedtak om å endre eller trekke tilbake tillatelsen på grunnlag av observasjoner i overvåkingsprogrammet, jf. akvakulturloven § 9 første ledd bokstav a.»

Skjøråfjorden er i henhold til kommuneplanen godkjent benyttet til formål akvakultur (NFFFA). Ved behandlingen av utvidelsen i 2017 avga det faste planutvalget følgende uttalelse:

Det faste planutvalget anbefaler at søknad fra Refsnes Laks AS om utvidelse av lokalitetsbiomasse fra 2 340 tonn til 3 120 tonn i anlegg for matfisk av laks og ørret ved eksisterende anlegg ved Seiskjæra i Skjøråfjorden kan godkjennes.

Det må forutsettes at Fylkesmannen vurderer nærmere de miljømessige sidene som Fosen Naturvernforening tar opp i forbindelse med utvidelsen.

Oppsummering:

Som Fosen Naturvernforening påpeker, viser strømrapporten som var vedlagt søknaden at strømhastigheten ved lokaliteten gjennomgående er lav. Men Skjøråfjorden er gjennomgående ganske dyp, og har følgelig mindre strømhastighet. Spredningen av forurensningen fra anleggene, og eventuelle effekter av det, vil en få en bedre pekepinn på gjennom de undersøkelser som skal igangsettes.

Sett i lys av de pålegg som er gitt av Fiskeridirektoratet for fortsatt drift av lokaliteten Seiskjæra, og at den midlertidige utvidelsen i areal kun skal gjelde i to år, anbefaler rådmannen at det gis følgende uttalelse i saken:

Rådmannens innstilling:

Det faste planutvalget anbefaler at søknaden fra Refsnes Laks om utvidelse fra 10 til 12 bur på lokaliteten Seiskjæra i Skjøråfjorden kan godkjennes. Utvidelsen bør likevel være midlertidig, og de to ekstra burene fases ut i forbindelse med redusering av biomassen i anlegget ved årsskiftet mot 2021.

Saksprotokoll i Åfjord - Det faste planutvalget - 09.01.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Endelig vedtak:

Det faste planutvalget anbefaler at søknaden fra Refsnes Laks om utvidelse fra 10 til 12 bur på lokaliteten Seiskjæra i Skjøråfjorden kan godkjennes. Utvidelsen bør likevel være midlertidig, og de to ekstra burene fases ut i forbindelse med redusering av biomassen i anlegget ved årsskiftet mot 2021.